CABANILLES

Revista trimestral de l'Associació Cabanilles d'Amics de l'Orgue

L'ORGUE DE L'ESGLÉSIA DELS JESUITES DE GANDIA

València, Abril-Juny 1989

Núm. 30

REVISTA TRIMESTRAL DE L'ASSOCIACIÓ CABANILLES D'AMICS DE L'ORGUE

València Abril-Juny 1989

Núm. 30

Director: Vicent Ros
Redacció i Administració: Junta Directiva d'ACAO
Correspondència: Vicent Ros
C/. Lluis Oliag, 58-7ª
46006-VALENCIA
ESPANYA

Preu de suscripció (4 números a l'any) Espanya 1.000'- pts.
Estranger 1.200'- pts.

Imprimeix OCMO - Telf. 361 03 46
Dipòsit legal: V-1286-1982

INDEX

Editorial pàg. 1
L'orgue de l'Església dels Jesuites de Gandia pàg.
Breus dades per a la història dels orgues i organistes de Requena pàg. 8
Documenta pàg. 11
Breus apunts sobre orgues i organistes de Museros pàg. 19
Música Religiosa pàg. 27

Col.labora en aquest número:

Area de Música
IVAEM

- E D I T O R I A L -

Iniciem un nou contacte amb els nostres lectors oferint-los els treballs habituals d'investigació, centrats en aquesta ocasió en les poblacions de Gandia, Museros i Requena, totes elles de la província de València.

Aquests treballs van acompanyats d'una informació sobre el cicle de música religiosa, com també de tota una sèrie de concerts per terres valencianes en els quals l'orgue té un cert protagonisme.

Algunes ressenyes sobre uns altres treballs organístics, realitzats en altres punts de l'estat espanyol, completen aquest número 30 de "Cabanilles".

L'orgue i la trompeta una vegada més s'escoltaren conjuntament a València amb l'inusitat interés que sempre desperten. Montserrat Torrent i Vicente López oferiren en la catedral de València un excel.lent concert el dia 16 de maig, en el qual algunes de les millors pàgines de Purcell, Cabanilles, Albinoni, Mendelssohn, Tomasi, Pueyo i Chulià feren les delícies de l'auditori. Uns dies més tard es repetiria el concert a la populosa ciutat turística de Benidorm amb alguns canvis en el programa a causa de l'orgue, puix calgué utilitzar un portàtil ja que Benidorm no disposa d'orgue.

La mateixa combinació instrumental es feu sentir en un parell d'ocasions al local J.S. Bach del valencià carrer de la Mar a càrrec de V. Ros i V. Campos, essent el del dia 24 de maig un "Concert à propos de la chanson et la dancerie", original programa integrat per obres de Purcell, Balbastre, Gervaise, Murschhauser, Haendel, Valente, Cabezón, Cabanilles i Pasquini, que feren -entre cançons i danses- les delícies del públic.

Aquests mateixos intèrprets junt amb el trompeta Alfons Faus interpretaren obres d'Aldrovandini Pezel, Vivaldi, Babou, Jacchini, Boyce, Loeillet, Stölzel, Viola i Manfredini en diversos concerts del Cicle de Primavera i de les Jornades Musicals de la Valldigna, essent excel.lentment acollit aquest trio.

Villarrobledo (Albacete) en audició per a escolars i Picanya i Catarroja, també gaudiren dins del cicle de Primavera de trio amb orgue, però no amb trompeta sinó amb oboè i trompa, combinació instrumental excel.lent que V. Ros i els germans Llimerà estan oferint regularment com hem ressenyat en anteriors números de Cabanilles. Kempis, Graun, Fontana, Frescobaldi, Selma i Salaverde, Carl Ph. E. Bach, etc..., són autors que arriben fàcilment al pùblic amb aquesta formació instrumental.

El ja tradicional cicle de concerts a l'històric orgue de Liétor (Albacete) ha agermanat particularment en aquesta ocasió l'instrument rei amb els de corda, vent i també amb la veu humana. El grup de música de cambra barroca "La Folia", amb Pedro Bonet a la flauta de bec, Isabel Serrano al violí barroc, Itziar Atutxa al violoncel barroc i Eduard López a l'orgue foren els afortunats intèrprets del primer concert del cicle d'aquest any; oferiren el 20 de maig obres de Castro, fontana, Castelló, Haendel, Pachelbel i Telemann.

Josep Mª Más i Bonet a l'orgue i Francesc Castillo a l'oboè barroc foren els intèrprets del 27 de maig amb obres de Pesaro, Ortiz, Cavazzoni, Cabezón, etc...

Jorge Caryevschi a la flauta i de nou Eduard López oferiren el 3 de juny obres de Locatelli, Blavet, Rodil i Kuhlau entre altres, i el cicle finalitzà el dia 10 de juny amb un bell concert del conjunt "Ludus instrumentalis" integrat per la soprano Elisa Belmonte, el trompeta V. Campos, l'oboè V. Llimerá i l'organista V. Ros, en el qual oferiren obres de Hertel, Ximenéz, Vivaldi, Albinoni, J.S. Bach, Viola i Telemann.

Els nostres portàtils han dut a terme una tasca important no sols en alguns dels concerts ressenyats, sinó també integrats en agrupacions corals i instrumentals, mereixent destacar la seva participació a les dues representacions de l'Orfeo de Montverdi -dirigides per Nicholas Cleobury i amb Celia Harper a l'orgue-, donades al Palau de la Musica i Congressos de València els dies

14 i 16 d'abril, i en les quals lluí el Regal tan imprescindible per a aquesta obra.

També ha tingut el seu paper, amb Rodrigo Madrid a l'orgue, en el montatge del Te Deum de Lully i el Magnificat de Pradas pel conjunt de Cambra i Cor del Conservatori de Música de València, sota la direcció d'Eduard Cifre, obra oferida al Palau de la Música i Congressos de València, a la catedral de Sogorb, en els festivals musicals de Banyeres, Villena, etc... i previst per a més avant en el de la Tardor Musical organitzat per la Universitat de Cantàbria, a Santander.

Igualment amb el cor universitari Sant Yago i en la versió de l'oratori de Nadal de Saïnt-Saëns i el Gloria de Vivaldi dirigits també per Eduard Cifre, l'organista V. Ros utilitzà un dels nostres portàtils tant a l'audició nadalenca ressenyada el seu dia com al festival de Banyeres.

Amb l'Orfeó Navarro Reverter, i dins del Festival de Sogorb, V. Ros, sota la direcció de Josep Lluís Valldecabres interpretà la Missa a Lledó de Matilde Salvador.

Aquestes i altres aventures dels nostres portàtils, que han corregut distàncies tan considerables com les que marquen la seva participació en festivals tan llunyans i importants com els de Granada i la Tardor Musical de Santander, són una mostra, al igual que les seves participacions ressenyades en activitats per terres valencianes i amb lleugeres incursions en altres províncies (Murcia, Albacete, etc...), de la utilitat d'aquests instruments i del seu paper de primer ordre en la recuperació i divulgació del repertori pròpiament organístic, com també de la seva integració en tot tipus d'agrupacións corals i instrumentals.

Finalitzem aquesta editorial ressenyant breument la inauguració de la primera fase de restauració de l'orgue de Vilafamés. Com recordaran els nostres lectors, al núm. 12 d'aquesta revista ja es va publicar un estudi referent a l'orgue i organistes d'aquella

població. Quan finalitze la restauració, probablement el proper any, ja es publicará un estudi ampli sobre el desenvolupament del procés de restauració i les noves dades d'arxiu aparegudes.

Per ara sols indiquem que la cerimònia d'inauguració de la restauració de la pròpia església, les campanes i part de l'orgue, tingué lloc el diumenge 4 de juny en una solemne cerimònia religiosa i musical.

Presidiren l'acte el bisbe de la diòcesi Dr. Cases i el Director General de Patrimoni de la Generalitat Valenciana Sr. Cuñat.

Es cantà la missa "Orbis Factor" i a l'orgue s'interpretaren algunes parts de la "Messa della Domenica" de Frescobaldi, com també les obres de P. Martini Sonata al Post-communio i Tocata per il Deo Gratias.

A continuació hi hagué un breu concert en el qual al costat d'obres de Cabanilles, Fra Joan de Sant Agustí, Durón, Correa d'Arauxo, Pachelbel, Raison i un Voluntary d'autor anònim anglès, s'escoltaren uns breus versos per a orgue transcrits espressament per a aquesta ocasió per l'intèrpret, V. Ros, d'entre algunes particel.les del segle XVIII utilitzades per a evitar fugues d'aire d'alguns tubs de fusta de l'històric orgue. Fou un detall molt emotiu poder escoltar en una ocasió tan memorable versos de fra Antoni Tormo, Andreu Pérez i d'altres autors anònims.

El Gremi de campaners també col.laborà brillantment en la cerimònia religiosa i oferí després en breu concert amb tocs molt interessants.

De moment donem pas a la resta de treballs que apareixen en aquest número, i citem els nostres lectors ja per al proper on oferirem estudis i informació sobre els nostres temes preferits.

LA JUNTA DIRECTIVA D'ACAO

- L'ORGUE DE L'ESGLESIA DELS JESUITES DE GANDIA -

Com deuen recordar els nostres lectors, els diversos orgues que ha tingut la ciutat de Gandia al llarg dels segles a la col.legiata han estat estudiats recentment en aquesta mateixa publicació (1). Però queden encara per estudiar els orgues que aquesta ciutat va tenir instal.lats als seus diversos temples, encara que ja vam fer una breu incursió en aquest tema al número anterior **Cabanilles** (2), en referir-nos al portàtil que va posseir el duc de Gandia al seu Palau. Aquest palau, on va nàixer sant Francesc de Borja, tercer Pare General de la Companyia de Jesús i que ja ha estat l'objecte de diversos estudis (3) és, des de fa quasi un segle, residència dels pares jesuïtes.

Atenent la insuficiència de la capella original del palau ducal, aquesta va patir algunes reformes i es va optar més tard per construir una nova església aprofitant el solar del que van ser en el seu dia les quadres del palau, temple que va ser beneït i inaugurat els dies 30 de maig i 1 de juny de 1924 i consagrat per l'Excm. i Revdm. sr. Arquebisbe de València Prudencio Melo y Alcalde el dia 25 de gener de l'any següent.

Tenint en compte les necessitats del culte en aquesta església, es va pensar en la conveniència d'instal.lar-hi un orgue nou, ya que l'antic portàtil, en desús, estava instal.lat al museu d'objectes del sant duc, com es pot veure a la fotografia del treball adés citat (4). Després de diverses consideracions es va encomanar la construcció de l'instrument a la fàbrica de Nuestra Señora de Begoña, de Bilbao, fundada en 1915, propietat de la família Dourte, la qual el va instal.lar a l'església en 1931. Va ser inaugurat amb un concert a càrrec de l'organista de l'església del Patriarca de València, don Juan Cortés, el 19 d'abril d'aquell any. No hem pogut trobar cap exemplar d'aquell programa, però les intenses gestions del germà jesuïta don José Azorín, que va tocar aquell instrument, i l'amabilitat de don Juan Dourte, ens permeten d'oferir ací la disposició dels registres i el dibuix d'aquell instrument amb dos teclats manuals de 61 notes (Do^1-Do^6) i un pedal de 30 notes (Do^1-Fa^3).

Curta vida va tenir aquest orgue de l'església del Sagrat Cor de Jesús de Gandia, que va perir en agost de 1936, com tants altres que van córrer la mateixa sort al llarg de l'última guerra civil espanyola.

V. Ros

DISPOSICIÓ DELS JOCS DE L'ORGUE

PRIMER TECLAT

1	Violón	16'
2	Flautado Principal	8'
3	Flauta Armónica	8'
4	Salicional	8'
5	Octava	4'
6	Quincena	2'
7	Trompeta	8'
8	Trémolo	

SEGON TECLAT "EXPRESSIU"

9	Bordón	8'
10	Flauta	8'
11	Viola de Gamba	8'
12	Voz Celeste	8'
13	Principal	4'
14	Flautino	2'
15	Trompeta Armónica	8'
16	Trémolo	

PEDAL

17	Subbajo	16'

PEDALS D'ENGANX

18 Enganche del primer teclado al Pedal
19 Enganche del segundo teclado al Pedal
20 Unión del segundo teclado al Primero
21 Suboctavas del segundo teclado al Primero
22 Superoctavas del segundo teclado al Primero
23 Zapato de expresión para el segundo teclado

COMBINACIONS FIXES I LLIURES

24 Combinación Libre
25 Anulador
26 Piano
27 Fuerte
28 Tutti
29 Aparato transpositor para todo el órgano

- N O T E S -

1.- GARCIA OLIVER, Ferran. "Els orgues de la Col.legiata de Gandia". Rev. Cabanilles nº 23 pp. 7-30. ACAO. València, juliol-setembre, 1987.
2.- ROS, V. "Orgues portàtils a València". Rev. Cabanilles nº 29, p. 15. ACAO. València, gener-març, 1989.
3.- CERVÓS, Federico, S.J. i SOLÀ, Juan Mª, S.J. "El Palacio ducal de Gandia". Monografia histórico descriptiva. Barcelona, octubre de 1904.
4.- ROS, V. Op. cit. p. 6.

BREUS DADES PER A LA HISTÒRIA DELS ORGUES I ORGANISTES DE REQUENA

Molt poques són encara les dades que coneixem fins ara sobre els orgues i organistes de Requena, tot i que no per això hem deixat de creure convenient d'ordenar-los ja i divulgar-los, amb l'esperança que en un futur pròxim es puguen incrementar i puguem comptar amb l'historial del passat musical d'aquesta important vila.

El primer a aportar notícies sobre l'orgue de Requena fou l'il.lustre canonge valencià tantes vegades citat a les nostres publicacions Josep Sanchis Sivera, en donar a conèixer un breu document sobre els poders que atorga el 24 de setembre de 1496 Pedro Valverde, "magister organorum civitatis de Trusillo, Regni Castelle", per a reclamar als frares carmelites de Requena el cost de la construcció d'un orgue (1).

Si en dates tan primerenques el convent de carmelites d'aquella vila ja posseïa un orgue, és lògic pensar que l'església parroquial d'aquella vila també el tingués -encara que ara per ara no ho puguem documentar-, atenent el fet que també tenim notícies d'algun organista de Requena, com veurem més avant, en data anterior a l'assenyalada.

Fa pocs anys, l'eminent musicòleg i hispanista francés Louis Jambou, que tant ha fet per la recerca sobre l'orgue espanyol, em facilitava còpia d'un important document del 26 d'agost de 1750, procedent de l'arxiu diocesà de Conca, sobre la construcció d'un orgue per a la parròquia de San Nicolas de Requena, a càrrec dels orgueners franciscans fra Antonio Monton i el germà Francisco Xibiaque, dels quals fins ara no es coneixen altres treballs per terres valencianes.

Ja que aquest document acaba de donar-lo a conèixer el Sr. L. Jambou (2), no el reproduïrem ací, i ens limitarem a resumir-ne el contingut i aprofitar l'ocasió per a adjuntar les breus dades que sobre el particular han arribat fins a nosaltres, tal com apuntàvem al començament d'aquest article.

Aquest expedient de D. Pedro Ramírez Yranzo, rector per aquelles dates de la parròquia de San Nicolás, a Requena, que demana la continuació de l'obra de l'orgue, ens mostra el treball d'aquests orgueners, que amb el permís del reverend provincial de la seua orde "vinieron a esta villa para travajar como maestros organeros en el adelantamiento del órgano antiguo, que habla en dicha Iglesia sin más interés, ni costa para su fábrica, que el de sus precisos alimentos".

Atenent que l'orgue antic l'esmentada església era molt menut i es trobava molt malmés es decideix de fer-lo pràcticament nou, encara que aprofitant els jocs del vell. Aquests últims s'haurien de perllongar cinc tubs "que les falta a cada uno para lo moderno".

Als dotze jocs antics que no s'especifiquen en el document s'afigen els nous que ressenyem a continuació:

	Corneta Magna 7.
Bajoncillo	Clarin
Trompeta Real	Trompera Real
Lleno 4 h.	Lleno 4 h.
Nazardo 17ª	Nazardo 17ª
Nazardo 15ª	Nazardo 15ª
Nazardo 12ª	Nazardo 12ª
Flautado 12 palmos	Flautado

També tindria el nou orgue "ocho contras de entonazión de doze palmos con un juego de timbales 'a lasolre, y ottro Alamire'". Tot açò junt amb manxes, secrets, etcètera, no devia rebasar el cost de 7.400 reals, com consta al document adés citat del 9 de setembre de 1750 signat pels orgueners davant el notari Joseph ¿?.

A aquestes breus notes sobre els orgues de Requena només podem afegir de moment alguna dada sobre organistes que devem, per un costat, a Carreras Candi, sobre Martín Clavijo, el qual considera que en el seu temps era "uno de los mejores organistas de España y buen compositor musical (3)"; i, per un altre costat, a Vicent Alonso, el qual, en el seu extens treball sobre els orgues i organistes d'Alzira publicat en aquesta mateixa revista (4) ens parla d'un organista de Requena, casat i amb fills, amb el qual es va plantejar un contracte per part dels responsables del tema a Alzira, fet que segons sembla no va arribar a consumar-se.

Amb aquestes poques dades obrim la porta perquè en l'esdevenidor es puga documentar més amplament l'historial organístic de Requena.

V. ROS

- N O T E S -

1.- SANCHIS SIVERA, José. Organeros medievales en Valencia. Boletin de la Real Academia de la Historia, nº 86, p. 473. Madrid, 1925.

2.- JAMBOU, Luis. Evolución del órgano español. Siglos XVI-XVIII. Vol. II, pp. 176-177. Oviedo, 1988.

3.- CARRERAS CANDI, José. Geografia General del Reino de Valencia. Provincia de Valencia. vol III p. 632.

4.- ALONSO CLIMENT, Vicent. Orgues i organistes d'Alzira. Rev. Cabanilles nº 14-16, pp. 34, 71, 98, 99. València, abril-desembre, 1985.

DOCUMENTA

INDEX DE DOCUMENTS

I Capitulació i concòrdia entre Nicolau de Salanova i els responsables de la parròquia de Museros.

II Nombrament d'escrivà, mestre d'escola i organista de Museros a favor de Blai Ruiz.

I

1724. Septiembre, 10. Valencia
A.P.V.: Protocolo nº 346; fols. 113 Vº-116
notario: José Marcelo Félix

Capitulación y Concordia: Nicolás de Salanova y los Eletos de la Parroquia de Museros.

En la Ciudad de Valencia, a los diez dias del mes de Setiembre de Mil Setecientos veinte y quatro años, ante el escrivano publico

y testigos abaxo nombrados parecieron: Nicolas de Salanova, Maestro de Fabrica de Organos, de la referida Ciudad, de una parte; y Martín Sivera, Juan Bautista Arcaina, y Thomas Martínes, labradores, del Lugar de Museros respectivamente vezinos y habitantes, de otra parte y dixeron: Que por quanto, entre dichas partes estava tratado, mejorar y renovar, el Organo, que estava en la Iglesia Parroquial, de dicho Lugar de Museros por ser antiguo, y mui usado, para mayor obsequio, y desensia de dicha Iglesia en el servisio de Dios nuestro Señor, y solemnidad de los divinos ofizios que se celebran en ella, y queriéndolo executar, todos los dichos Parroquianos, de dicho Lugar, haviendo selebrado aiuntamiento general de los Parroquianos de dicha Parroquia, nombraron en Esta a los tres referidos: Martín Sivera, como fabriquero y administrador, de la fabrica de dicha Iglesia, y a los otros dos, como Parroquianos de ella, para tratar, consertar y terminar dicha renovasion de Organo, y pagar su coste, segun el poder que dixeron, se les havia concedido, por dicho aiuntamiento general de Parroquia, con escritura que passó ante Joseph Segarra, escrivano público residente en la referida Ciudad de Valenzia en meses pasados; y que en su seguimiento, tenían convenido, ajustado y concordado, con dicho Nicolas de Salanova, segun se contenía en los Capítulos que abaxo se expresarían, obligandose los dichos tres eletos, assí en sus nombres propios, como en el de dicha Parroquia, cumplir y pagar, todo quanto tocaría a dicha Parroquia, y fabrica de ella; Y que dicho Nicolas de Salanova, como propietario que era, de un Organo, que estava en la Iglesia Parroquial de San Bartolomé Apostol, de la referida y presente Ciudad, le huviere de traspasar, vender, y entregar, a la dicha Iglesia Parroquial de Museros, con las obras, registros, teclados, y secreto siguientes:

PRIMERAMENTE: un flautado, entonación de doze, los baxos de madera y lo demas de metal.

OTROSI: Una Octava de Metal.

OTROSI: Una quinzena.

OTROSI: Una decinovena.

OTROSI: Un Lleno, de á tres caños por tecla.

OTROSI: Una Cimbala, de á tres caños por tecla.

OTROSI: Un tapadillo de Madera.

OTROSI: Otro tapadillo de metal.

OTROSI: Un nazardo en dezi novena.

OTROSI: Ocho contras; Y por toda esta musica se ha de hazer secreto nuevo, y se ha de acomodar un registro de clarines, de mano derecha, y otro registro de corneta magna.

OTROSI: Tres fuelles, y todos los demas aderentes, de que se necesita para que quede el Organo con toda perfeccion.

OTROSI: Se ha convenido y ajustado, que toda la dicha obra, del Organo se huviere de executar y cumplir, por dicho Nicolas de Salanova, poner, sentar y entregar, en la dicha Iglesia del lugar de Museros, para el dia Ocho del mes de Diziembre del corriente año de la fecha de la presente, que será el día de la festividad de la Puríssima Concepsion de la Madre de Dios.

OTROSI: Que la dicha Parroquia de Museros y por ella los dichos tres Eletos, assí en nombre de dicha Parroquia, como en sus nombres propios, se huviesen de obligar, á dar y pagar al dicho Nicolas de Salanova por dicho Organo que se havía de plantar, y fabrica nueva que se havía de hazer y añadir en él. Ducientas veinte y sinco libras moneda de este Reyno, en este modo y plazos, es á saber: Cinquenta Libras de la referida moneda, luego que estaria sentado y entregado dicho Organo, en dicha Iglesia de Museros, de las quales Cinquenta Libras, de la primera paga, al tiempo de este otorgamiento, ya estavan adelantadas y pagadas, por dicho fabriquero al dicho Salanova; Veinte y sinco Libras, otorgava dicho Salanova, haver recibido, de dicha Parroquia, por manos del dicho Martin Sivera, fabriquero, en estos días pasados, por lo que renunció, la excepsion, de la non numerata pecunia, leyes de la entrega y prueva, comprehendido baxo este otorgamiento, un recibo que tenía fecha de dicha quantia de veinte y cinco libras; y las restantes Ciento Setenta y sinco libras, de la referida moneda, se huviesen de pagar á razon de veinte y sinco libras cada año, empezando la primera paga de veinte y sinco libras, de la mesma moneda en el día ocho del mes de Diziembre, del año primero viniente Mil Setecientos veinte y sinco, y la Segunda, de semejante quantía de veinte y sinco Libras, en dicho día ocho de Diziembre del año Mil Setecientos veinte y seis, y de este modo, se huviese de continuar, en los años siguientes, hasta tanto que estuvieren pagadas por entero dichas: Ducientas veinte y cinco libras, del precio, del dicho Organo, y fabrica nueva de él.

OTROSI: Fue tratado, ajustado y convenido: que dicho Nicolas de

Salanova, a mas de las: Ducientas veinte y cinco Libras, del precio de dicho Organo, que se havia de plantar, se pudiere aprovechar, del Organo viejo, que entonzes estava en dicha Iglesia de Museros, y que dichos despejos del Organo viejo, se entendieren también, en parte de pago, del dicho Organo nuevo á más de las Ducientas veinte y sinco libras de la referida moneda.

OTROSI: Fue tratado, convenido y ajustado por dichas partes: que siempre que dicho Nicolas de Salanova pidiese el organo viejo de Museros, los dichos eletos, se le hubieren de embiar, y entregar en la presente Ciudad, dando dichos Eletos, Los Vagages, para dicha conduccion y á costas de dicha Parrochia.

OTROSI: Fue convenido y ajustado, que quando fuese menester llevar el Organo, de la presente Ciudad de Valencia, al dicho Lugar de Museros, dichos Eletos huvieren de dar los Vagages, que fueren pedidos para la conduccion, y todo á costas de dichos Eletos.

OTROSI: Fue tratado, convenido y ajustado por dichas partes, que los días en que se ocuparía dicho Nicolas de Salanova, en plantar y templar dicho Organo, en dicho Lugar de Museros, se le huviese de dar alojamiento de comer, yen que dormir, en dicho lugar, todo á costas de dicha Parroquia, sin descontar quantía alguna, de las Ducientas veinte y sinco libras del precio de dicho Organo.

OTROSI: Fue tratado, convenido y ajustado por dichas partes, que quando estaría sentado dicho Organo, en la dicha Iglesia de Museros, se huviere de visurar y provar dicho Organo, por dos peritos nombradores, uno, por cada una de las partes, para que constase, si dicho Organo, quedara acorde, y con toda perfección.

Que por tanto el dicho Nicolas de Salanova, por su parte, y los dichos Eletos, assí en sus nombres propios, como en nombre de dicha Parroquia, de man comun, cada qual de por sí, y por el todo, renunciando la Ley: Hoc, ita, de fidei ussoribus, y el beneficio de la división y escursion, y todas las demas leies de la Mancomunidad, dixeron, que prometian observar y cumplir dichos Capítulos, y cosas en él contenidas, cada una de las partes, por loque les tocara, baxo la obligacion, de sus personas y bienes, y de dicha Parroquia y parroquianos de ella; cuia execusion definieron, con el Juramento de la parte observante y esta escritura, y selebraron de otra prueva. Y dieron poder, a las Justizias de su Magestad ante quien fuese presentada esta escritura, y en especial a las de la presente Ciudad de

Valencia, á cuio fuero y Jurisdiccion se sometieron y á sus bienes y renunciaron el propio, y qualquier otro fuero, que de nuevo ganasen, y La Ley: Si convenerit, de Jurisdictione omnium Iudicum, y La ultima pragmatica de las sumisiones, y la general del derecho en forma para poder ser apremiadas, al cumplimiento de este contrato, como si fuese por sentencia definitiva de Juez competente pasada en cosa juzgada, y por ellas, o, qual quier de ellas consentida. Renunciando en nombre de las Mugeres de dicha Parroquia, que entonzes havía y las que por tiempo succesivo huviere, apercebidos, por el escrivano que autorisara la presente, á los Beneficios del Senado Consulto Velleyano, y la authentica: Si qua nulier, codice ad Velleyanum, Leyes de Toro, Madrid y Partida; Y en nombre de los menores que havia en dicha Parroquia, y de los que por tiempo huviese, tambien renunciaron, al beneficio de menor edad, y restitusion in integrum, y Jurado por Dios, y á una Cruz, que entendian el efecto de las renunciaciones que tenian echas, e, que no hirían contra lo que dicho era, por razon de dotes y arras ni bienes parafernales ni hereditarios, ni por el privilegio, y prerogativa de dichas mugeres y menores, e, que no pedirian relaxasion de dicho Juramento, á persona, que la pudiese conceder, y aunque sin la pedir se concediese, no varian de ella, antes bien querian, que dicho Juramento quedase revalido. Ni abogarían , que fueron apremiados, e, incluridos, o, que no entendieron lo que hazian ni tuvieron utilidad en dicho contrato, antes bien dixeron, otorgar esta escritura sin premia alguna, por ser en utilidad de dichos mugeres y menores, so pena de perjuros, y de caer en caso de menos valer.

En cuio testimonio ambas partes otorgaron la presente, ante el escrivano publico, y testigos abaxo nombrados, en la referida Ciudad de Valencia, los dias, mes, y año arriba dichos, y la firmaron los que sabian, y por los que no uno de los testigos, que lo fueron: Joseph Sanchís, factor de Organos, de la ciudad de Valencia, y Joseph Domingo Musico de Organo, del Lugar de Museros, respectivamente vecinos y habitantes.

Joseph Domingo, testigo

=Por ante mi Joseph Marcelo Felix, escrivano publico, y doi fee del conosimiento de dichos otorgantes=

II

1735. abril, 10.

Nombramiento de escribano, maestro de escuela y organista de Museros, a favor de Blas Ruiz.

Sépasse por esta Carta cómo Nosotros el Consejo, Justicia y Regimiento de este lugar de MUSEROS, juntos y congregados en la Cassa Ayuntamiento del mismo lugar donde lo havemos de costumbre, en cuya representación intervenimos Thomás Martínez, mayor, Alcalde Ordinario, Thomas Ruiz, menor, Regidor Primero, Roque García, Regidor Segundo; Vicente Ruiz de Lauria, Amotazén, Antonio Ruiz, Lugarteniente y Manuel Bier, Cequiero de dicho lugar, haviendo para esto precedido convocasión hecha por Manuel Piquer, Ministro del mismo lugar, el qual siendo presente en virtud de juramento que voluntaria y extrajudicialmente ha prestado por Dios Nuestro Señor y una Señal de Cruz, hace relación haver convocado a todos los Oficiales del Ayuntamiento de dicho lugar para esta Junta lugar, día y hora presentes, quienes por nosostros, en voz y nombre de los demás Oficiales Consejiles que de presente lo son y en adelante lo fueren, por quienes prestamos voz y causión de rato en forma porque avrán por válido y subsistente en todo tiempo lo contenido en esta Escritura baxo expressa obligación de los Propios, Rentas y Arbitrios havidos y por haver, decimos: Que por quanto por parte del infraescrito BLAS RUIZ, Escrivano público, se nos ha pedido y suplicado tubiéssemos a bien de nombrarle en Síndico Escrivano de este nuestro Ayuntamiento y del Juzgado de mi dicho Alcalde Ordinario, e nosotros en dichos nombres aderiendo a su súplica y respecto de necessitarse de Síndico Escrivano que intervenga y asista en nuestros Ayuntamientos y demás Dependencias y negocios de este Común, cerciorados de la integridad, legalidad, aplicasión e inteligencia hasta ahora experimentada en el dicho BLAS RUIZ en las cossas tocantes y pertenecientes assí al Común, a los particulares de este dicho lugar; y assí mesmo por la asistencia de ORGANISTA de la Iglesia de este dicho lugar, como también en el encargo de Maestro de Escuela de las primeras letras, que son leer, escrivir y contar, y regir y cuidar de el Relox, hábil para todos los referidos ministerios por tanto todos unánimes y concordes y sin discrepancia de voto alguno, de grado y cierta ciencia y en la mejor forma que podemos y

devemos hacerlo, elegimos y nombramos en Síndico Escrivano de este nuestro Ayuntamiento, del Juzgado de mí el referido Thomás Martínez como tal Alcalde Ordinario y de todo lo demás arriba inserto y especificado al susodicho Blas Ruiz, Escrivano Público de este mismo lugar, presente y abajo aceptante, confiriéndole todos los honores, emolumentos, prerrogativas, gracias, franquesas, libertades e inmunidades que a los demás sus antecessores Escrivanos de este nuestro Ayuntamiento y de el Juzgado de dicho Alcalde Ordinario han gozado y lucrado, cuyo nombramiento le hacemos y otorgamos para tiempo de seys años, contadores del día de la Natividad del Señor próximo viniente de este mismo año Mil Setecientos treynta y cinco en adelante, asignándole como le asignamos y situamos por los travajos y asistencias que ha de suportar en todo lo arriba relacionado en cada uno de los referidos seys años y por su salario la quantía de cinquenta y cinco Libras, moneda de este Reyno de Valencia, cuyo nombramiento hacemos y otorgamos con los pactos, cargos y obligaciones siguientes:

1.- PRIMERAMENTE: Que este Nombramiento se entienda hecho, como le hacemos, para tiempo de seys años, contadores del día de la Natividad del Señor próximo viniente de este corriente año de Mil Setecientos treinta y cinco en adelante, y que por los travajos que ha de suportar en los Ayuntamientos, Juzgado de Alcalde Ordinario y demás asistencias y obligaciones, tan solamente se le deva dar y éste percibir la sussodicha quantía de cinquenta y cinco Libras, moneda de este Reyno de Valencia, en cada uno de los sobredichos seys años.

2.- OTROSI: Que tenga obligación de haver de asistir a este nuestro Ayuntamiento siempre que le celebraremos y fuere convocado, registrando las Deliberaciones que se ofrecieren executar, continuándoleas en el Quaderno o Mano donde se acostumbran extender.

3.- OTROSI: Y últimamente, que assí mesmo tenga obligación el dicho Blas Ruiz de tener a su cargo la Escuela de Primeras Letras o rudimentos que son leer, escrivir y contar; regir el Relox, y assí mesmo tañer el Organo de la Iglesia de este dicho lugar todos los días de sábados y colendos, en todas las celebraciones y funciones que se ofrecieren, como también hacer las Boletas para los Alojamientos, y regir el libro de Pecha y Cequiaxe, sin que por todo lo susodicho pueda pedir ni pretender a este nuestro Ayuntamiento salario alguno a más del que arriba queda señalado de cinquenta y cinco Libras en cada un año.

Y con estos Capítulos y conformidad referida, entendemos hacer y hacemos el susodicho Nombramiento de Síndico Escrivano por el referido tiempo de seys años, que le será cierto y seguro, baxo expressa obligación de los Propios, Rentas y Arbitrios de este Común, havidos y por haver.

E yo, dicho Blas Ruiz, Escrivano, que presente soy, con el mayor hacimiento de gracias, otorgo que accepto esta Escritura en todo y por todo según queda referido, por el mencionado tiempo de seys años, y por ella prometo y me obligo de cumplir, executar y observar exactamente los Capítulos insertos y espesificados y todo quanto me perteneciere por razón de lo referido como tal Escrivano de este Ayuntamiento de el Juzgado del Alcalde Ordinario de este dicho lugar en la conformidad misma que lo han executado los demás mis antecessores en los referidos empleos, sin variación ni distinción alguna, como ni tampoco pediré salario ni gratificación alguna al dicho Ayuntamiento amás de las cinquenta y cinco Libras, moneda de este Reyno de Valencia, que tengo señaladas en cada un año. En cumplimiento de lo qual obligo mi persona y bienes havidos y por haver. Y doy poder a los Justicias de su Magestad, en especial a los de la Ciudad de Valencia y a los de este referido lugar de MUSEROS, a cuya jurisdicción me someto, e a mis bienes, y renuncio mi Domicilio y otro Fuero que de nuevo ganaremos, la Ley "Si convenerit de Jurisdictione omnium judicum", la última Pragmática de las Summissiones y las demás Leyes y Fueros de nuestro favor, y la General del Derecho en forma, para que me apremien como por sentencia passada en cossa juzgada y por mí consentida.

En cuyo testimonio assí respectivamente lo otorgamos en la cassa del mismo Ayuntamiento del antedicho lugar de Museros, a los diez días del mes de Abril de Mil Setecientos treynta y cinco años.

Siendo presentes por testigos: Sebastián Ruiz de Joseph y Vicente Aragonés, ambos labradores vezinos y moradores del mismo lugar de Museros.

Y por todos los susodichos otorgantes (a quienes yo el Escrivano doy fée conozco) y de su expresso consentimiento lo firmó el referido Blas Ruiz, acceptante, porque dixeron no saber escrivir, como ni tampoco los testigos aquí consentidos, de lo que certifico.

BLAS RUIZ
(Rúbrica)

Ante mí: Carlos Pano y Sarrió. (Rúbrica)

BREUS APUNTS SOBRE ORGUES I ORGANISTES DE MUSEROS

La sortosa troballa per part de F. Pingarron de la capitulació i concòrdia de 1724 entre l'orguener Nicolás de Salanova i els electes de la parròquia de Museros (doc. I), com també el document de 1735 mitjançant el qual es nomena escrivà, mestre d'escola i organista de Museros Blas Ruiz (doc. II), trobat per J. Villalmanzo, ens permet d'esbossar aquests breus apunts sobre els orgues i organistes d'aquella població valenciana.

El primer document citat descriu acuradament la compra i l'ampliació per a instal.lar-lo a la parròquia de Museros, de l'orgue que Nicolás Salanova havia construit per a la parròquia de Sant Bertomeu de la ciutat de València i que potser per no complir les condicions de pagament que s'establiren en el seu dia, o per alguna altra raó que desconeixem, era propietat de l'orguener i no d'aquesta parròquia.

L'historial organístic de l'antiga parròquia de Sant Bertomeu de València, actualment col.legiata tot i que sense orgue, no ha estat estudiada fins ara, i sobre els seus orgues i organistes solament coneixem alguna que altra dada gràcies a diversos treballs. Aquesta parròquia ja posseïa orgue abans de 1407, ja que aqueix mateix any Raymundus Vallfagona, "magister organorum Valentie vicinus" i els representants de la vila de Catí signen un contracte per a la construcció d'un orgue destinat a aquella població del Maestrat, en el qual es pot llegir al seu punt primer: "Primo que el dit orgue sie de punt sonant et de la altaria amplaria forma e manera del orgue que es en Sent Berthomeu..." (1).

És evident quer amb el pas del temps una parròquia important com aquesta devia posseir altres orgues, però fins a 1722 no en podem documentar cap. Gràcies a la documentació exhumada per F. Pingarron sabem que en la reconstrucció de la fàbrica d'orgues Salanova-Userralde-Grañena efectuada el 23-9-1722 es parla d'un orgue de Nicolás de Salanova (2), probablement amb pocs anys de servei encara i que segurament és al que fa referència el document ja esmentat.

Així doncs, el dia 10 de setembre de 1724 se signa a València la capitulació i concòrdia en la qual s'especifica "...Que por quanto entre dichas partes estava tratado, mejorar y renovar el Órgano que estava en la Yglesia Parroquial de dicho lugar de Museros por ser antiguo y mui usado..." es va acordar amb "...Nicolás de Salanova, como propietario que era, de un órgano, que estava en la Yglesia Parroquial

de San Bartolomé Apóstol, de la referida y presente ciudad..." deixar aqueix instrument instal.lat i ampliat tal com s'especifica en el document per al dia 8 de desembre del mateix any.

Tota aquesta operació tindria un cost de dues-centes vint-i-cinc lliures a pagar el diversos terminis que el document indica, com també els treballs i les despeses que s'abonaria a banda, tals com el trasllat del susdit instrument de València a Museros o l'allotjament i la manutenció dels orgueners en aquesta població mentre duràs el treball.

A més a més del preu convingut, es facilita a l'orguener l'orgue antic de Museros perquè n'aprofite els materials que puga, pagant la fàbrica de Museros les despeses de trasllat de Museros a València d'aquest vell instrument sobre el qual no tenim cap dada ara com ara sobre les dimensions i característiques, any de construcció o orguener que el fabricà.

No sabem qui van ser els "dos peritos nombradores uno por cada una de las partes, para que constase, si dicho organo, quedava acorde, y con toda perfección", que realitzaren la visura de l'instrument. És probable que participara algun dels testimonis en la signatura d'aquesta capitulació, entre els quals figuren "Joseph Sanchis, factor de órganos de la ciudad de Valencia, y Joseph Domingo, Músico de órgano, del lugar de Museros".

No coneixíem fins ara mateix aquests dos testimonis. Ignorem si al primer l'uneix algun parentiu amb l'orguener Miguel Sanchis, aragonès d'origen i resident a Xàtiva, del qual sabem que en 1664 es responsabilitza del manteniment dels orgues d'Alzira, en 1667 se li encomana de continuar l'orgue iniciat per a Gandia per fra José Tomás, de Castelló de la Plana -a causa dels problemes d'aquest frare amb la Inquisició- i que en 1674 visura l'orgue que construí per a Cullera fra Bartolomé Triay (3).

De la mateixa manera, tampoc no sabríem dir si al nostre orguener també l'unia parentiu amb l'organista d'Aiguaviva (Castelló) en 1696, mossèn Pere Sanchis (4).

Per aquesta mateixa concòrdia coneixem el nom de l'organista de Museros en 1724, Joseph Domingo, sobre el que ho ignorem tot, ja que tampoc no poder afirmar qualsevol mena de parentiu amb el Vicente Domingo mestre de capella d'Algemesí entre 1664 i 1712 (5), el Vicente Domingo estudiant d'orgue d'Alaquàs en 1724 (6), o el també Vicente

Domingo que figura entre els aspirants a l'organistia de la parròquia de Sant Martí de València en 1779 (7).

El segon document que motiva aquest treball és el nomenament, el 10 d'abril de 1735 i per espai de sis anys, de Blas Ruiz com a Síndic Escrivà de l'Ajuntament de Museros, com també "organista de la iglesia de este dicho lugar, como también en el encargo de maestro de escuela de las primeras letras, que son leer, escrivir y contar, y regir y cuidar de el Relox...", tot això pel sou anual de 150 lliures. També s'especifiquen altres obligacions com ara "hacer las boletas para los alojamientos, y regir el libro de Pecha y Cequiaxe".

No sabem si aquest organista tenia algun parentiu amb un dels llauradors testimoni d'aquest document, Sebastian Ruiz de Joseph, o amb l'organista de la ciutat de València Jaime Ruiz que en 1725 pretengué sense èxit les organisties de Sueca i Alzira (8).

I açò és, fins el present, la poca cosa que sabem sobre els orgues de Museros, inexistents en l'actualitat, i els organistes que alternaren l'ofici amb altres ocupacions i serveis a la citada població.

V. ROS

- N O T E S -

1.- ROS, V. Nous documents sobre orgues del Maestrat. Rev. Cabanilles núm. 22, pp. 23-27 i 15-17. ACAO. València, abril-juny, 1987.

2.- PINGARRON, F. La factoria d'orgues Salanova-Userralde-Grañena 1719-1728-1738. Rev. Cabanilles, núm. 10-11, pp. 46 i 89. ACAO. València, abril-setembre, 1984.

3.- ALONSO, V. Orgues i organistes d'Alzira. Rev. Cabanilles núm. 14-16, pp. 77, 140 i 141. ACAO. València, abril-desembre, 1985.
GARCIA, F. Els orgues de la Col.legiata de Gandia. Rev. Cabanilles, núm. 23, pp. 11, 13, 22 i 23. ACAO. València, juliol-setembre, 1987.
GINER, F. Orgue de Cullera. Orgues del País Valencià núm. XXV, p. 8. ACAO. València, novembre, 1981.

4.- SORRIBES, S. Orgue de Cinctorres. Orgues del País Valencià núm. XII, pp. 8 i 15. ACAO. València, octubre, 1980.

5.- DOMINGO, J.A. Orgue d'Algemesí. Orgues del País Valencià núm. XVII, pp. 10 i 11. ACAO. València, març, 1981.

6.- ANDRÉS, A. i SANCHIS, J.R. L'orgue d'Alaquàs. Rev. Cabanilles núm. 28, p. 18. ACAO. València, octubre-decembre, 1988.

7.- PINGARRON, F. La música en la parròquia de Sant Martí de València, ss. XVI-XX. Rev. Cabanilles núm. 2-3, pp. 68 i 76. ACAO. València, abril-setembre, 1982.
ALONSO, M. L'orgue de Sant Valer. Rev. Cabanilles núm. 27, p. 6. ACAO. València, juliol-setembre, 1988.

8.- FURIÓ, A. Orgue de Sueca. Orgues del País Valencià núm. XIII-XIV, pp. 24 i 43. ACAO. València, novembre-decembre, 1980.
ALONSO, V. Op. cit. pp. 56 i 165.

- MUSICA RELIGIOSA -

Abril-Maig 1989

Amb l'activitat musical programada cada dissabte d'aquests dos mesos acabava el Cicle de Música Religiosa que al voltant de l'orgue Cabanilles i a l'Església de la Companyia de Jesús de València s'ha celebrat durant el curs acadèmic proppassat, organitzat i patrocinat per l'Àrea de Música de l'IVAECM assessorat per l'ACAO.

El dissabte 1 d'abril fou Fernando Jericó qui ocupà la tribuna del Cabanilles amb una ample mostrari d'obres, que anaven des de D. Buxtehude a l'estrena d'una composició seua per a orgue i sintetitzador, composició de gran qualitat i atractiu que meresqué l'aplaudiment generalitzat dels oients. Walther, Brahms i Schroeder també formaren part del repertori d'aquell dia, a més dels espanyols Lidón, Gallés i F. Máximo López. Tot i coincidir amb les vacances pasquals i ressentir-se per això l'assistència de públic, no va quedar deslluïda la sessió, la qual es recordarà com una de les més originals i interessants.

El dissabte següent, 8 d'abril, la mitja hora de concert anà a càrrec de la Capella de Ministrers integrada per Estrella Estévez, soprà; Marisa Esparza, flautes dolça i travessera; Adolf Giménez i Francesc Vinaixa, violins; Carles Magraner, viola de gamba; i Josep Ramón Gil Tàrrega, clavecí. El repertori l'integraren obres vocals i instrumentals del segle XVIII valencià provinents principalment dels arxius de la catedral de València i del Col.legi del Corpus Christi. Dues recerdades de Francisco Hernández Illana, el motet Maria Virgo Assumpta de José Pradas, l'Aria a Nuestra Señora de Garcia i un trio d'autor anònim constituïren el bell mostrari que els ministrers ens oferiren aquella vesprada amb estil i solvència. L'orgue dins la missa va estar a càrrec del jove professor d'aquest instrument al Conservatori Superior de Música d'Alacant ja conegut pels nostres lectors Miquel Bernal i Ripoll, el qual ens oferí obres d'Antonio Brocarte i del pare Antoni Soler, com també de Frescobaldi, Buxtehude i J.S. Bach. El vigor i la seguretat d'aquest jove organista, junt amb l'actuació anterior de la Capella de Ministrers ens va deparar una vetllada i un ofici religiós d'alta qualitat musical.

El dia 15 d'abril fou una sessió a duo entre l'orgue i el clavecí, en la qual es va escoltar abans de la missa el concert número 3

del pare Soler, el concert sobre el 7è responsori de Reis, Stella... de Santiago Pradas, escrit per Julián Paxarón per a la catedral de Conca el 1807 i el concert número 2 de Pedro José Blanco. A aquest repertori espanyol van seguir, dintre ja de la missa, les obres italianes Sonata en fa M. de Gaetano Piazza i en re M. de Bonaventura Terreni, com també les dels mestres de la catedral de Conca Francisco Olivares, amb el seu vers de 8è to, i Nicolás Sabas Gallardo amb el seu concert sobre el Sacris Solemniis. Rodrigo Madrid al clavecí i V. Ros a l'orgue van anar desgranant aquestes obres tan poc habituals amb alta compenetració i estil. Zípoli a l'ofertori i Cavazzoni a la consagració s'escoltaren solament a l'orgue, cosa que, tot sumat, va donar una audició poc comuna, sobretot dins la litúrgia.

El dissabte 22 estigué entre nosaltres José Luis González Uriol, el qual ens oferí amb extrema pulcritud i musicalitat obres de S. Aguilera de Heredia, fra Pablo Nassarre, Andrés de Sola, Pablo Bruna, José Lidón i Joseph Ximénez, com també de G. Salvatore, G. Battista Pescetti i J. S. Bach, a més del Magnificat en re d'un anònim francès del barroc. Aquest prestigiós organista acompanyà la Schola gregoriana, dirigida en aquesta ocasió per Manuel Fandos, amb gran estil i seguretat, amb la missa Orbis factor i algun altre cant del propi del dia.

El darrer dissabte del mes d'abril la polifonia a cappella va ser la protagonista de la jornada, en la qual l'Orfeó Universitari de València amb Eduard Cifre al front va oferir un variadíssim mosaic polifònic que anava des de Palestrina, Gallus, Guerrero, Càrceres, Ginés Pérez i T.L. de Victoria fins a Bruckner, Tchaikovski, Duruflé, Bardos i Dadp, sense oblidar Scarlatti i Monteverdi. La sessió arrossegà molts seguidors de l'orfeó i fou una de les més emotives.

El cor de cambra del Conservatori de Carcaixent, junt amb l'Ensamble violas de Gamba, integrat per Pere Ros, Itziar Atucha, Carles Magraner i Alfredo Barales, tots sota la direcció de Lambert Climent, oferiren la Missa brevis de Palestrina, així com obres de O. di Lasso, Francisco Guerrero, T.L. de Victoria, T. Tallis i A. Banchieri. La sessió fou de les més memorables i originals d'entre les d'aquest cicle i fou motiu d'aprovació i entusiasme per als habituals.

Després de dos dissabtes de silenci obligat per a l'orgue, el Cabanilles va sonar de bell nou amb energia i vivacitat mercè al bon saber de Bernat Bailbé, amb un programa molt vinculat a la litúrgia

del dia, Pentecosta, amb obres de N. de Grigny, F. Tunder, V. Lübeck, G. Boehm, G.B. Fasolo i J.S. Bach.

Vicent Ribes va dedicar la penúltima sessió del cicle a Joan Baptista Cabanilles presentant el disc número 8 de la Història de la Música Valenciana, dedicat a aquest autor i gravat en els orgues de la província d'Alacant de Gorga, Callosa d'En Sarrià i Alcoi. La seua interpretació fou extraordinària, com també acompanyant la Schola gregoriana a la missa Fons bonitatis i altres cants del propi del dia dirigits per Luis Blanes.

L'últim dissabte de maig va cloure aquest primer cicle amb la celebració de l'ofici de vespres amb música del pare Soler, seguida de la celebració eucarística amb l'ordinari de la missa en valencià. Matilde Salvador és l'autora d'aquesta Missa a Lledó que atragué molts castellonencs devots de la Mare de Déu sota aquesta advocació. Durant la comunió, V. Ros va interpretar a l'orgue el Vers a Lledó que l'autora va escriure per encàrrec de l'Institut Valencià de Musicologia de l'IVEI, com alguns dels nostres lectors deuen recordar, per a celebrar el 275 aniversari de la mort de Cabanilles.

L'Orfeó Navarro Reverter de la Caixa d'Estalvis de València interpretà aquest bell i extraordinari programa religiós, acompanyat a les vespres per Jesús Dubón i en la resta de les obres per V. Ros. Josep Lluís Valldecabres va mostrar una vegada més la seua professionalitat i l'alt nivell que sota la seua batuta ha adquirit aqueix orfeó.

L'encens, les flors, el preciós tern de vellut verd de començament de segle que lluïen els celebrants, obsequi del cardenal Benlloch als jesuïtes, la processó durant el magnificat a l'altar de la Immaculada presidit pel famós quadre de Joan de Joanes, el nombrós públic assistent, la música polifònica i d'orgue escoltada durant els oficis va constituir una sessió final memorable.

El Gremi de Campaners també va contribuir aqueix dia amb el seu Vol General de València, com també en aquests dos mesos finals del cicle incloent als seus tocs el repic, el volteig i l'enterrament general de Setaigües, el Toc de cor de la catedral de Sogorb, la Xirivia d'Algemesí, el Repic General de Llíria, així com repics d'Utiel, Xelva, Xest, etcètera.

Comtat i debatut, ha estat un cicle interessant, dens, variat, amb un gran atractiu per al públic i que ha omplert un buit important

del nostre programa musical. Al costat de nombrosos organistes del nostre país, n'hem escoltat també uns quants d'estrangers; la polifonia hi ha estat present de forma important i el gregorià ha suposat una mena de revelació i ha estat probablement el que més públic ha atret.

Cal felicitar tots els qui d'una forma o una altra han participat en el desenvolupament d'aquest cicle: comunitat de jesuïtes, organistes, cantors, etc., i molt particularment l'Àrea de Música de l'IVAECM i el seu director, Javier Casal, pel suport i l'atenció prestats a aquest cicle. Per al proper curs n'esperem la continuïtat, sobre la qual cosa informarem en el seu moment els nostres lectors, als qui avancem ja la programació general.

Doménec Peris

IGLESIA DE LA COMPAÑIA

MUSICA SACRA

Noviembre - Diciembre 1989

Día 4 de Noviembre 18.00 h.

Toc de festa de Campanar

La música para órgano en el monasterio del Escorial en los ss. XVII y XVIII. Obras de los PP. Cristóbal de San Jerónimo, Pedro Tafalla, Diego Torrijos y Antonio Soler.
Organista: Vicent Ros. Schola Gregoriana. Misa «Orbis factor». Director: Luis Blanes.

Día 11 de Noviembre 18.00 h.

Toc de festa de Borriana

Coral «Vicent Ripollés» de Castellón. Concierto homenaje a José Pradas en el tricentenario de su nacimiento. Obras de José Pradas y el P. Joan Cererols. Organista: Vicent Ros. Director: Juan Ramón Herrero.

Día 18 de Noviembre 18.00 h.

Toc de festa de Mislata

Obras para órgano de Cabezón, Durón, Correa de Arauxo, Couperin, Cabanilles, Pachelbel, Bach y Brahms.
Organista: Albino Martínez Andrés. Schola gregoriana, misa «Fons bonitatis». Director: Luis Blanes.

Día 25 de Noviembre 18.00 h.

Toc de festa de Xàtiva

Obras para órgano de X. Darias, A. Blanquer, J. S. Bach, B. Pasquini, A. de Cabezón, J. Espí, Fr. N. Pasqual Roig. Organista: Vicent Ribes.
Presentación del disco grabado recientemente por este intérprete en el órgano de Alcoy y dedicado a compositores de aquella población.

Día 2 de Diciembre 18.00 h.

Repic general de Llíria

Orfeó d'Aldaia. Obras de Byrd, Victoria, Ginés Pérez, Comes, Schubert, Bruckner, etc. Misa de Antonio Salieri.
Organista: Fernando Taberner. Directora: Francisca Ortí.

Día 8 de Diciembre 18.00 h.

Toque de fiesta de Chelva

Concierto de canto gregoriano y órgano. Himnos: O gloriosa Virginum, Magnificat y Ave maris stella (Gregoriano) alternando con obras para órgano sobre estos temas de Sesse, Cabanilles, Cavazzoni, Frescobaldi y Bruna. Durante la misa se cantarán en gregoriano los cantos del Propio de la Festividad de la Inmaculada y el Ordinario de la Misa «De Angelis» así como obras para órgano de Tournemire, Langlais y Schroeder. Finalizará con el canto de la Salve ante el cuadro de la Inmaculada de Juan de Juanes que se conserva en la iglesia de la Compañía.
Organista: Vicent Ros. Director: Luis Blanes.

Día 16 de Diciembre 18.00 h.

Toc Bisbal de una parada de la Seu de València

Obras para órgano de Correa de Araúxo, Casanoves, Leyding, Kneller, Pachelbel y Bach.
Organista: Miquel González Ruiz (Badalona).

Día 24 de Diciembre 24.00 h.

Toc Bilbal de dues parades de la Seu de València

Pequeños cantores de Valencia. Director: Jesús Ribera Faig. Obras de: Menschick, M. Haydn, Schubert, Haendel y Villancicos populares durante la adoración del Niño. Schola gregoriana, cantos del Propio de la misa de Nochebuena.
Director: Luis Blanes. Organista: Vicent Ros.

Día 30 de Diciembre 18.00 h.

Organo y trompeta. Obras de: Telemann, Purcell, Stanley, Fantini, Martini, Haendel, Bach, Pachelbel, Balbastre, Dupré y Hovhaness.
Trompeta: Vicent Campos. Organo: Vicent Ros.

Colabora: Gremi de Campaners.

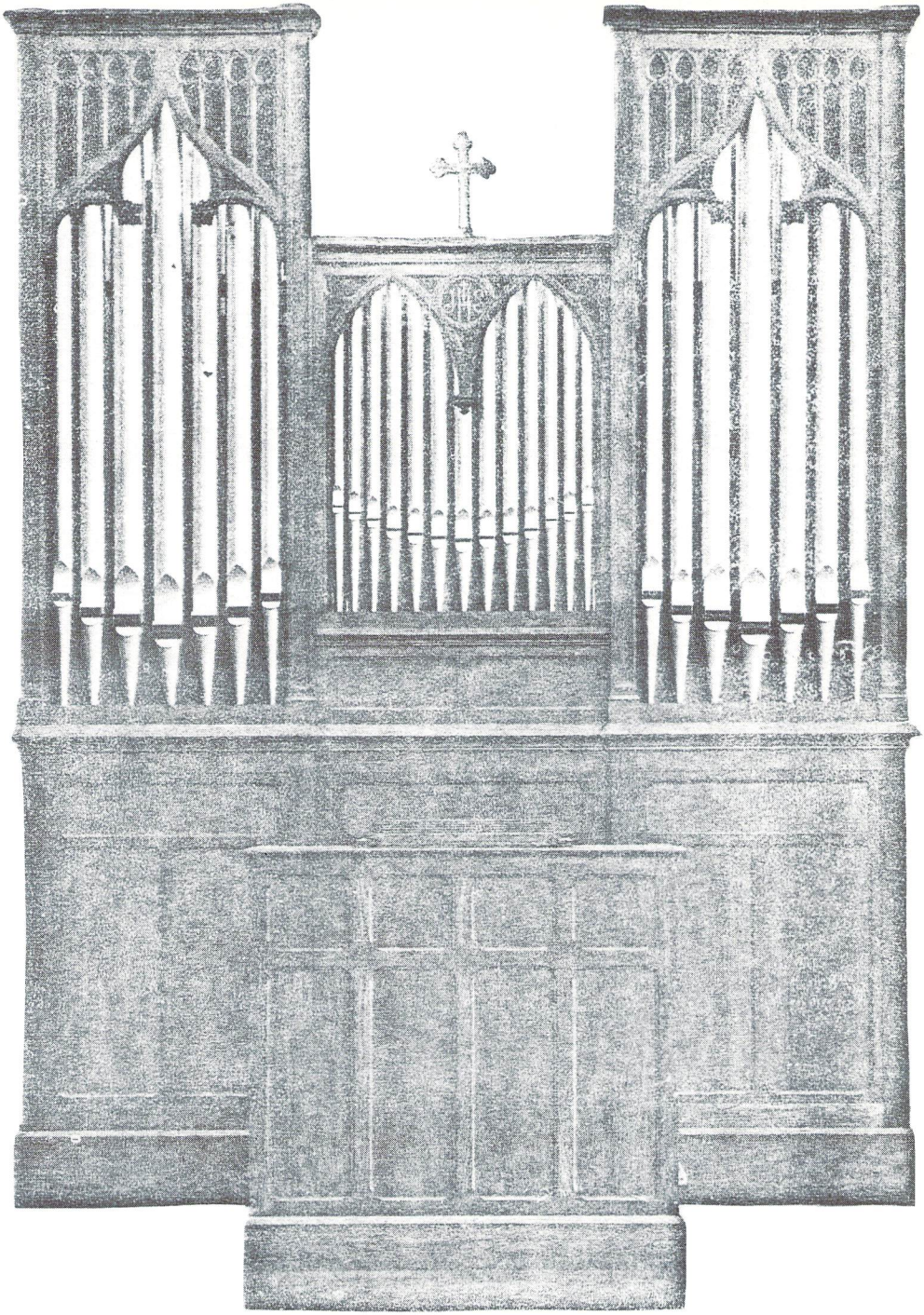

Dibuix de l'Orgue de l'església dels jesuites de Gandia